

221

1

**Latvijas PSR Ministru Padomes Valsts
profesionāli-tehniskās izglītības komiteja**

**1940 - 1941
1945 - 1987**

**Pastāvīgi glabājamo lietu apraksts Nr. 1
par gadiem 1940 - 1941**

Fonda Nr. 221

502 - vase

Latvijas PSR CVORA

丁

Darbaspēka rezerviju republikāniskā pārvalde

Fonds Nr.221

I940-I941.g.g. - 8.

502 y

7

Darbaspēka rezervju republikāniskā pārvalde
pie LPSR Tautas Komisāru Padomes

fonds - Republikāniskā pārvalde 1941.g. aprīļa 18. lēmums "Par PSRS valsts darba spēku rezervēšanu".

18.marts 1 Fonds Nr.221 apraksts Nr.1

Publizuoti PSRS TKP 1941.gada 19.marta norādījumā.

P r i e k š v ā r d s

I

Realizējot grandiozos piecgadu plāna uzdevumus, radās arvien lielāka nepieciešamība pēc augsti kvalificēta darba spēka visās tautas saimniecības nozarēs, it sevišķi rūpniecībā un transportā. Tā sagatavošana kļuva par ļoti svarīgu valstisku uzdevumu.

VK (b) P 18.kongress, kas sanāca 1939.g. martā, izvirzīja uzdevumu izveidot mūsu zemē plašu arodapmācības skolu tīklu.

Stājoties pie šī jautājuma praktiskā risinājuma, 1940.g. 2.oktobrī tika pieņemts PSRS Augstākās Padomes dekrēts "Par PSRS valsts darba spēka rezervēm". Tam bija milzīga nozīme tālākā mūsu zemes ekonomikas un atsevišķu tautas saimniecības nozaru attīstībā, tai skaitā arī valsts aizsardzības spēju nostiprināšanā.

Ar PSRS Galvenās darbaspēka rezervju pārvaldes pie PSRS TKP 1941.gada 22.aprīļa lēmumu Nr.262 tika apstiprināts "Tipveida nolikums par pilsētu, apgabalu, novadu, republiku darbaspēka rezervju pārvaldēm".¹⁾

Pamatojoties uz Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes 1941.gada 18.marta lēmumu Nr.397²⁾ tika izveidota Darbaspēka rezervju republikāniskā pārvalde pie Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes.

¹⁾ f. 221, apr.1, l. 2, lpp. 5 - 8.

²⁾ f. 270, apr.1, l.52, lpp.76 - 77 un LPSR APP ziņotājs, 1941.g., Nr.69.

Saskaņā ar PSRS Augstākās Padomes Prezidija augstāk minēto dekrētu un PSRS TKP 1941.gada 10.marta lēmumu "Par masu profesiju strādnieku sagatavošanu fabriku - rūpniecu apmācības skolās 1941.g. dzelzceļu būvniecībai" tika pieņemts Latvijas PSR TKP 1941.g. 18.marta lēmums Nr.398 "Par lauku jaunatnes iesaukšanu FRA skolās masu profesiju strādnieku sagatavošanai dzelzceļu būvniecībai" 3).

Atbilstoši PSRS TKP 1941.gada 19.marta norādījumiem Nr.731/325 tika apstiprināta pārvaldes struktūra: 4)

- pārvaldes priekšnieks
- pārvaldes priekšnieka vietnieks
- kadru daļa
- mācību un ražošanas apmācības daļa
- militāri fiziskās audzināšanas inspektors
- darba rezervju mobilizācijas, uzskaites un sadales daļa
- plānu - finansu daļa
- grāmatvedība
- dzīvokļu - sadzīves daļa
- apgādes daļa.

II

Apraksta dokumenti, 130 lietas, saņemti 1962.gadā no LPSR GVV arhīva.

Fonda dokumenti sniedz informāciju par pārvaldes un tai padoto skolu darbības organizāciju no 1941.g. marta līdz Lielā Tēvijas kara sākumam. Vēsturiski nozīmīgi ir tie dokumenti, kas atspoguļo LPSR Darbaspēka rezervju republikāniskās pārvaldes izveidošanu -

3) f. 270, apr.1, l.52, lpp. 78 - 79 un LPSR APP Ziņotājs, 1941.g. Nr.69.

4) f. 221, apr.1, l. 2, lpp. 2 - 4.

sarakste ar Vissavienības direktīvajām iestādēm, LPSR TKP un LK(b)P CK lēmumi FRA skolu tīkla izveidošanas un apgādes jautājumos, par kadru komplektēšanu un jauniešu iesaukšanu (mobilizāciju).

1970.gada septembrī fonda 1.apraksta 29 lietas katalogizētas, sastādītas 33 tematiskās kartītes.

1971.gadā veikta fonda dokumentu esamības un stāvokļa pārbaude.

1974.gadā veikta fonda 1.apraksta dokumentu zinātniski - tehniskā apstrāde, saskaņā ar CVOR arhīva metodiskās komisijas apstiprināto "Instrukciju par Darbaspēka rezervju republikāniskās pārvaldes pie LPSR TKP apraksta Nr.1 (1941.g.) lietu aprakstīšanas pilnveidošanu". Apstrādājot materiālus, no lietām izdalīti makulatūrā dokumenti, kuriem nav ne zinātniskas, ne praktiskas vērtības. Pēc dokumentu vērtības ekspertīzes veikta lietu lapu sistematizācija un numerācija, sastādīti jauni lietu virsraksti, lietas iešūtas un noformēti vāki.

Pilnveidots zinātniskais uzziņu aparāts - sastādīts priekšvārds, virsrakstu kartīnas, kuras tiks nodotas katalogā, tāpat precīzetas agrāk sastādītās tematiskās kartīnas, sastādīta šifru pārvedumu tabula.

Sastādīts akts par fonda 1.apraksta zinātniski tehnisko apstrādi - nodots uzskaites sektorā.

1.aprakstā lietas sistenatizētas pa struktūrlām un struktūrdalu robežās pēc hronologiskā principa.

1974.g. 30.maijā

LPSR CVOR arhīva
jaunākais zinātniskais
līdzstrādnieks

A.Ambults *Briksmane*

S A T U R A   R Ā D Ī T Ā J S

Nr. : Daļas nosaukums : Lietu Nr.Nr.

I.	Sekrētariāts	I - 4
2.	Kadru daļa	5 - 13
3.	Mācību un ražošanas daļa	I4 - 36
4.	Militāri-fiziskās audzināšanas apakšnodala	37 - 42
5.	Mobilizācijas daļa	43 - 48
6.	Plānu-finansu daļa	49 - 60
7.	Dzīvokļu un ģadzīves daļa	6I - 72
8.	Apgādes daļa	73 - 79
9.	Pārstrādātais apraksts	80

Iestādēs nosūtīto pieprasījumu noraksti par darbam FRA skolēm neainēto darbību ievērošanu

1941.g. 1941.
maijs
jūnija

Burakste ar padomju un partijas iestādēs par jaundibināto FRA skolu nodrošināšanu ar kadrīem

1941.g. 1941.
maijs
jūnija

Bērvalda ar FRA skolu darbinieku apliecību noraksti

1941.g. 1941.
maijs
jūnija

Pārvalda Ipa FRA skolu darbinieku apliecību un pilnvaru noraksti

1941.g. 1941.
maijs
jūnija

Nr. p.k.	Lietas nosaukums	Dati	Lapu skaits	Piezī- mes
1	2	3	4	5

Sekretariāts

1. PSRS Galvenās darbaspēka rezervju pārvaldes norādījumi darba organizācijas jautājumos 1941.g. 18
2. PSRS Galvenās darbaspēka rezervju pārvaldes priekšnieka pavēles (noraksti) 1941.g. 8
3. PSRS Galvenās darbaspēka rezervju pārvaldes telegramas pārvaldes un FRA skolu darbības jautājumos 1941.g. 124
4. FRA skolu saraksti
Kadru dala 1941.g. 54
5. PSRS Galvenās darbaspēka rezervju pārvaldes un citu resoru pavēles, protokolu noraksti un lēmumi kadru un FRA skolu darbības jautājumos 1940.g. 181
novembris-
1941.g.
aprīlis
6. Pārvaldes pārskati un norēķini LPSR valsts iestāžu darbinieku arodbiedrībai par darbinieku skaitu, darba algas fonda izlietošanu u.c. 1941.g. 7
janv.-
maijs
7. Iestādēm nosūtīto pieprasījumu noraksti par darbam FRA skolās nozīmēto darbinieku atbrīvošanu 1941.g. 156
maijs-
jūnijs
8. Sarakste ar Padomju un partijas iestādēm par jaundibināmo FRA skolu nodrošināšanu ar kadriem 1941.g. 66
aprīlis-
jūnijs
9. Pārvaldes un FRA skolu darbinieku apliecību noraksti 1941.g. 91
marts-
jūnijs
10. Pārvaldes un FRA skolu darbinieku apliecību un pilnvaru noraksti 1941.g. 82
marts-
jūnijs

1	2	3	4	5
11.	FRA skolu darbinieku apliecību noraksti	1941.g. aprīlis- jūnijs	49	
12.	Pārvaldes un FRA skolu darbinieku komandējumu apliecības un izziņas (noraksti)	1941.g. aprīlis- jūnijs	93	
13.	FRA skolu Nr.5 un Nr.21 darbinieku personīgās lietas <u>Mācību un ražošanas daļa</u>	1941.g. maijs- jūnijs	25	
14.	Metodiskie norādījumi un iekšējās kārtības noteikumi FRA skolām	1940.g.dec.- 1941.g.apr.	71	
15.	FRA skolu audzēknu kontingenta, izvietošanas plāns pēc profesijām	1941.g.	12	
	Audzēknu kontingenta kustības plāns 1941.g. sk.1. Nr.52			
16.	FRA skolu masu profesiju sagatavošanas plāni 1941.gadam un skolēnu kontingenta saraksts	1941.g.	16	
17.	FRA skolu profesiju saraksti un kvalificēto strādnieku sagatavošanas plāns 1941.gadam		26	
18.	Atskaite par organizātorisko darbu FRA, arodu un dzelzceļnieku skolās	1941.g. maijs	4	
19.	Mācību kursa "Budžeta izpildes uzskaites pamati un ražošanas operatīvā uzskaita skolā" iss konspekts	1941.g.	11	
20.	Mācību programmas un tematiskie plāni akmenkalu, apmetēju un atslēdznieku sagatavošanai	1940.g.- 1941.g.	88	

1	2	3	4	5
21.	Mācību programas betonētāju un būvgaldnieku sagatavošanai	1940.g.	35	
22.	Mācību programas un plāni dzelzceļa būves, elektrometinātāju un skārda jumtu sedzēju sagatavošanai	1940.g.- 1941.g.	50	
23.	Mācību programas un plāni grāvnieku sagatavošanai	1941.g.	15	
24.	Mācību programas un plāni kalēja, mūrnieka - iesācēja, apmetēja, namdara un Martena ceha tēraudkausētāja 2.paliga sagatavošanai	1940.g.- 1941.g.	46	
25.	Mācību programas un plāni krāstāju un gabalseguma jumta sedzēju sagatavošanai	1940.g.	27	
26.	Mācību programas un plāni lokomobiles mašīnistu un metalkonstrukciju montieru sagatavošanai	1940.g.	33	
27.	Mācību programas podnieku un vilcienu virskonduktoru sagatavošanai	1940.g.	37	
28.	Mācību programas un plāni rullu seguma jumtu sedzēju, stiegrotāju un tvaika katlu kurinātāju sagatavošanai	1940.g.	50	
29.	Mācību programas un plāni stieplu vilcēju un štancētāju sagatavošanai	1940.g.	17	
30.	Mācību programas un plāni 3.kategorijas termista, ūdensvadu un kanalizācijas atslēdznieku sagatavošanai	1941.g.	30	
31.	Mācību programas un tematiskais plāns ugunsizturīgu izstrādājumu apdedzinātāja un 3.kategorijas preču vagonu remontētāja-atslēdznieku sagatavošanai	1941.g.	36	
32.	Mācību programas un plāni 4.kategorijas veidotāja un 3.kategorijas veloatslēdznieka sagatavošanai	1941.g.	15	

1	2	3	4	5
33.	Mācību programmas vispārīgā metālu tehnoloģijā un matematikā	1941.g.		27
34.	Sarakste ar uzņēmumiem un iestādēm par FRA skolu organizēšanu	1941.g. aprīlis-jūnijs		89
35.	Sarakste ar uzņēmumiem un iestādēm par FRA skolu darbinieku komplektēšanu	1941.g. maijs-jūnijs		57
36.	Sarakste ar rūpniecības un celtniecības uzņēmumiem par FRA skolu audzēkņu apmācību	1941.g. aprīlis-jūnijs		32
	<u>Militāri-fiziskās audzināšanas apakšdaļa</u>			
37.	PSRS Galvenās darbaspēka rezervju pārvaldes pavēlu kopojums par ārpusskolas masu militāro - fizkultūras un sporta darbu FRA skolās	1941.g. janvāris-februāris		28
38.	Augstākstāvošo iestāžu rīkojumi FRA skolām militāri - fiziskās audzināšanas jautājumos	1941.g. aprīlis-maijs		20
39.	Noteikumi par mācību iestāžu un to kolektīvu fizkultūras darba inspicēšanu	1941.g.		2
40.	Militāri - fiziskās audzināšanas plāni un pārskati	1941.g.		20
41.	Zīpas par FRA skolu fizkultūras pasniedzējiem	1941.g. aprīlis-maijs		27
42.	Materiāli par militāri - fiziskās audzināšanas kadru sagatavošanu un mācības līdzekļu sadali FRA skolu vajadzībām	1941.g. marts-jūnijs		19
	<u>Mobilizācijas daļa</u>			
43.	Instrukcijas un norādījumi par jauniešu iesaukšanu LPSR FRA skolās, iesaukšanas plāni un izziņas par to norisi	1941.g. maijs-jūnijs		78
43a	Instrukcija par jaunatnes iesaukšanas vārtību LPSR FRA snōlās, kuldīgas pagasta pagaidu izpildu komiteju sarakste par jauniešu iesaukšanu FRA skolās u.c.	1941.g. janvāris-jūnijs		30

1	2	3	4	5
44.	Daugavpils FRA skolas Nr.1 zi- ņojumi par audzēknu uzņemšanu skolā un atskaitīšanu, par iz- maiņām skolēnu kontingentā	1941.g. aprīlis- jūnijs	11	
45.	Rēzeknes FRA skolas Nr.2 zi- ņojumi par audzēknu uzņemšanu skolā un izmaiņām skolēnu kon- tingentā	1941.g. aprīlis- jūnijs	15	
46.	Iesniegumi par uzņemšanu un atskaitīšanu no FRA skolām	1941.g. maijs- jūnijs	65	
47.	FRA skolās iesaukti jauniešu ceļa zīmju pasakņi; pārskati par ceļa zīmju izsūtīšanu ap- rinku iesaukšanas komisijām	1941.g.	230	
48.	FRA skolās iesaukti jauniešu ceļa zīmju pasakņi	1941.g.		
	<u>Plānu-finansu daļa</u>			
49.	PSRS Galvenās darbaspēka re- zervju pārvaldes un tautas komisariātu instrukcijas un norādījumi grāmatvedības, uz- skaites un atskaišu jautājumos	1940.g. novembris- 1941.g. jūnijs	165	
50.	PSRS Galvenās darbaspēka re- zervju pārvaldes norādījumi par darbinieku atalgojumu FRA skolās	1940.g. decembris- 1941.g. aprīlis	13	
51.	Pārvaldes norādījumi FRA sko- lām budžeta jautājumos	1941.g.	7	
52.	Štatu saraksti un darba algu likmes pārvaldes sistēmā; audzēknu kontingenta kustības plāns 1941.gadam		20	D/O
53.	Pārvaldes budžets 1941.gadam		5	
54.	Pārvaldes kases izdevumu plāni II kv., darba algas fonda izzi- nas un FRA skolu štatu saraksti 1941.gadam		8	

1	2	3	4	5
55.	Pārvaldes kases plāns un izdevumu tāme 1941.g. III kvartālam; sarakste finansiālos jautājumos		1941.g. 14	10
56.	Izdevumu tāme 1941.g. FRA skolu remonta darbiem. Rīgas pilsētas amatnieku skolas un tehnikuma tekstila darbnīcas 1941.g. izdevumu aprēķins		1941.g. 6	10
57.	Pārvaldes paskaidrojumi par grāmatvedības sistēmas izdevumu pārskatiem, budžeta un ražošanas darbības izpildi	1941.g. 26.maijs	1941.g. 26	20
58.	Cēsu, Gulbenes, Liepājas, Rēzeknes, Rīgas un Ventspils arodskolu inventāra pārbaudes akti un budžeta izpildes pārskati uz 1941.g. 1.aprili		1941.g. 190	31
59.	Sarakste ar PSRS Galveno darbaspēka rezervju pārvaldi un citiem resoñiem par budžeta un plānošanas jautājumiem	1941.g. aprīlis- jūnijas	1941.g. 30	10
60.	Sarakste ar PSRS Galveno darbaspēka rezervju pārvaldi par FRA skolu tīkla finansēšanu, budžeta un maksājumu norēķiniem	1941.g. februāris- jūnijas	1941.g. 50	20
61.	Latvijas PSR Tautas Komisāru Padomes lēmumu projekti par FRA skolu apgādi ar telpām	1941.g. maijs	1941.g. 9	17 D/O
62.	FRA skolu paplašināšanas un remonta darbu izdevumu tāme 1941.g., būvniecības darbu līgumi u.c.	1941.g. maijs- jūnijas	1941.g. 9	10
63.	Pārskati par FRA skolu kapitālo celtniecību un kopmītņu organizēšanu 1941.g.	1941.g. maijs- jūnijas	1941.g. 4	10
64.	Arodskolu projektēšanas darbu līgumi ar pielikumiem	1941.g. marts- jūnijas	1941.g. 37	119

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

65. Daugavpils 2-gadīgās valsts dzelzceļu arodskolas būvprojekta uzdevums 1941.g. 13
66. Gulbenes arodskolas paplašināšanas darbu tehniskais projekts 1941.g. 30
67. Gulbenes arodskolas darbnīcu piebūves projekts 1941.g. 11
68. Liepājas divgadīgās valsts arodskolas būvprojekta uzdevums 1941.g. 20
- Pārstrādājumi būvprojektos
69. Rēzeknes arodskolas piebūves tehniskais projekts 1941.g. 31
70. Rēzeknes arodskolas darbnīcu piebūves projekta uzdevums 1941.g. 7
71. Rīgas divgadīgās valsts arodskolas būvprojekta uzdevums 1941.g. 13
72. Sarakste ar iestādēm par FRA skolu celtniecību, remonta darbiem, kopmītru un ēdināšanas punktu ierīkošanu; FRA skolu kopmītru saraksti
Apgādes daļa 1941.g. aprīlis-jūnijs 128
73. PSRS Galvenās darbaspēka rezervju pārvaldes norādījumi FRA skolu apgādes jautājumos 1941.g. marts-jūnijs 17
74. FRA skolām nepieciešamo mācību grāmatu, programu un darba rīku saraksti 1941.g. aprīlis-jūnijs 72
75. FRA skolām vajadzīgo darba rīku un piederumu saraksti 1941.g. maijs-jūnijs 60
76. Pārskati par FRA skolu materiālo apgādi un sarakste ar iestādēm šajā jautājumā 1941.g. 119

1	2	3	4	5
77.	Sarakste ar iestādēm par FRA skolu apgādi	1941.g. jūnijs	36	
78.	Pieprasījumi un pazinojumi (noraksti) iestādēm un uzņēmumiem par FRA skolu apgādi	1941.g. maijs- jūnijs	45	
79.	Rīgas un Daugavpils FRA skolu inventāra nodošanas un pieņemšanas akti	1941.g. jūnijs		4
80.	Pārstrādātais apraksts			

Šajā aprakstā ierakstītas 80 (astotdesmit)
lietas no Nr.1 līdz Nr.80.

Aprakstu sastādīja

zin.līdzstrādnieks

"4" dec. 1974.g.

A.Ambults

Brikmare

Šajā aprakstā ierakstītas 81 (astotdesmit
viens) lietas, t.s. N 432.

Vic. zin. līdzstrād. Janovenko

1978.g. 4. decembrī.

Kar. oīs. Dofor 07.11.78

2.n. sp. gromas Pēters

Пробелено 08.02.83

Pēters

Šifru pārveduma tabula

Fonds Nr. 221

apr. 1

Vecie šifri			Jaunie šifri		
Fonda Nr.	Apraksta Nr.	Lietas Nr.	Fonda Nr.	Apraksta Nr.	Lietas Nr.
1	2	3	4	5	6
221	1	1	221	1	1
		1 a			2
		2			12
		10			3
		14			5
		15			52
		16			11
		17			9
		18			13
		19			7
		20			6
		21			8
		22			34
		23			14
		24			15
		25			19
		26			33
		32			20
		33			21
		34			22
		35			23
		36			25
		37			26
		38			24
		39			27
		40			28
		41			29
		42			30
		43			31
		44			32
		45			17
		47			16

1	2	3	4	5	6
221	1	58	221	1	35
		59			36
		61			38
		62			37
		64			40
		65			40
		66			39
		67			41
		68			42
		70			43
		71			43
		72			47
		73			46
		74			46
		75			48
		76			48
		77			47
		78			47
		79			44
		80			45
		81			46
		83			50
		84			49
		85			51
		86			59
		87			57
		88			53
		89			55
		90			56
		91			54
		93			4
		94			18
		95			58
		97			60
		98			60
		100			61
		101			63
		102			62
		103			64
		104	D		65

1	2	3	4	5	6
221	1	106	221	1	67
		107			66
		109			68
		111			69
		113			70
		114			71
		115			72
		117			72
		118			72
		119			73
		121			10
		122			79
		123			76
		124			75
		125			78
		128			77
		129			74

Šifru pārveduma tabulu sastādīja

nodaļas vadītāja

R.Brikmane
R.Brikmane

28.11.74.

PĀRBAUDĪTS
1999. g. «6 aprīlē
nodarbinātie Hg
amats par

Uzņēmēja titullapār
16 (seipach mit 1. l. gr.)
titullapār numurētus lapas
1999. 07. 15. " dec.
CVORA zinātn. iedzstr.
arhīvārs Tufy